

Gorenjsko srce zdaj bije za Ljubljano

Gorenjske zadruge so v devetdesetih letih z nakupom dodatnih delnic pridobile večinski delež v tedanji Gorenjski mlekarni, ki pa so jo kasneje, leta 2000, pripojile k Ljubljanskim mlekarnam. Zgodovina se ponavlja, zdaj želijo zadruge, med katerimi so tudi gorenjske, pridobiti večinski delež v veliko večjih Ljubljanskih mlekarnah.

CVETO ZAPLOTNIK

Ko beseda nanese na mleko, Gorenjci »strižejo z ušesi«. Gorenjska je namreč govedorejsko najbolj razvita slovenska pokrajina, ki po koncentraciji prireje, mlečnosti na kravo in drugih mlečnih dosežkih odstopa od drugih. Pa ne le to! Podjetni Gorenjci so po vstopu Slovenije v Evropsko unijo med prvimi peljali mleko mimo Ljubljanskih mlekarn na evropski trg – natančneje v Italijo, Gorenjska pa ima ob dobrih naravnih pogojih za prirejo mleka tudi dolgo tradicijo v predelavi mleka. Začetki Gorenjske mlekarnarstva segajo v leto 1938, v vsej svoji zgodovini se je štirinajstkrat reorganizirala in se po lastninjenju v devetdesetih letih preoblikovala v delniško družbo. Sedmerica kmetijskih zadrug, ki je po zakonu o zadrugah pridobila v mlekarni 42-odstotni lastniški delež, je z nakupom še enajstih odstotkov delnic postala 53-odstotna lastnica mlekarnarstva. Njihovo večinsko lastništvo je bilo kratkotrajno. Delničarji Gorenjske mlekarnarstva so na skupščini 16. novembra 1999 doma la 85-odstotno soglašali s predlogom uprave in nadzornega sveta o pripojitvi podjetja k Ljubljanskim mlekarnam,

proti sta bili le Kmetijska zadruga Cerklje in Kmetijsko gozdarska zadruga Gozd Bled. Ko so pripojitev potrdili še delničarji Ljubljanskih mlekarn, je uspel prvi poskus povezovanja v slovenskem mlekarnarstvu. Mlekarna v Kranju je potlej kot obrat Ljubljanskih mlekarn kmalu »usahnila«, objekte so podrli in na njihovi lokaciji naj bi kmalu zgradili novo stanovanjsko naselje.

»Cena za delnico prava in poštena«

Zdaj se zgodovina ponavlja. Zadruge, med njimi tudi gorenjske, si prizadevajo pridobiti večinsko lastništvo v Ljubljanskih mlekarnah. Družba Mlekodel, v katero je povezanih 34 zadrug, ter še večina zadrug, ki oddajajo mleko v Ljubljansko mlekarno, Zadružna zveza Slovenije in Deželna banka Slovenije so namreč 20. septembra objavile prevzemno ponudbo. Prevzemniki že imajo v lasti nekaj manj kot 32 odstotkov delnic, zdaj poskušajo pridobiti še preostale. Za delnico ponujajo 6,5 evra. »Ceno smo oblikovali na podlagi opravljenega skrbnega pregleda mlekarnarstva, njenih poslovnih rezultatov in izvedene

Kakšna je lastniška sestava Ljubljanskih mlekarn? NFD Holding je imel ob koncu lanskega leta 24,95 odstotka delnic, Mlekodel 23,65, Factor banka 18,71, mali delničarji 12,62, kmetijske zadruge 10, KD Delniški dohodkovni sklad 4,02, Ljubljanske mlekarnarstvene 2,30, KD banka 1,93 in ostale finančne ustanove 1,02 odstotka.

cenitve podjetja,« je dejal Janko Stojkovič, predsednik nadzornega sveta Mlekodela, in poudaril, da je ponujena cena glede na ekonomske razmere in stanje v podjetju prava in poštena. Tudi Ljubljanske mlekarnarstvene je namreč prizadela gospodarska kriza, kupna moč gospodinjstev se zmanjšuje, brezposelnost je vse večja. Mlečni trg je precej nestabilen, z letom 2015 je v Evropski uniji predvidena opustitev sistema mlečnih kvot, kar bo verjetno povzročilo dodatno zvišanje prireje mleka.

In kaj bodo prvi koraki morebitnih novih večinskih lastnikov? »Zagotovo bomo najprej natančno analizirali trenutno stanje, pregledali možnosti za izkoriščanje notranjih rezerv in za razvoj mlekarnarstva, poiskali sinergije pri proizvodnih programih in si

prizadevali za pozitivno poslovanje,« je dejal Stojkovič in dodal, da so bile Ljubljanske mlekarnarstvene doslej v večinski lasti bank in investicijskih družb, ki v podjetje niso vlagale in skrbele za razvoj.

»Večinsko lastništvo še ni zmaga«

Ponudbo za prevzem je dal Mlekodel v sodelovanju z Zadružno zvezo Slovenije, Deželno banko Slovenije in trinidesetimi kmetijskimi zadrugami, med katerimi je tudi devet gorenjskih: KGZ Sloga Kranj, Gorenjska mlekarska zadruga Kranj, KZ Medvode, KGZ Škofja Loka, KGZ M Sora Žiri, KGZ Gozd Bled, KZ Naklo, KZ Križe in KGZ Sava Lesce. **Marijan Roblek**, direktor KGZ Sloga Kranj in družbe Mlekop, je povedal,

Page: 12

Reach: 45000

Country: SLOVENIA

Size: 523 cm2

2 / 2

Peter Vrisk, predsednik Zadružne zveze Slovenije:
 »Lastništvo Ljubljanskih mlekarn je za pridelovalce mleka strateškega pomena. V Sloveniji je namreč več kot štiri petine kmetijskih zemljišč na območju z omejenimi možnostmi, ki je primerno le za mlečno govedorejo.«

Janko Stojkovič

da Mlekop približno tretjino mleka (okrog 27 milijonov litrov) letno proda Ljubljanskim mlekarnam, ostalega pa v Italijo. S pridobitvijo večinskega lastništva zadrug naj bi Ljubljanske mlekarn ostale v slovenski lasti, zadruge pa bi si s tem zagotovile večji vpliv na predelavo mleka in na poslovno sodelovanje z Mlekarno Celeia in s Pomurskimi mlekarnami, ki so že v večinski zadrugi lasti. Sloga bo denar za plačilo delnic Ljubljanskih mlekarn zagotovila iz lastnih virov in s tem ne bo obremenjevala kmetov, ki oddajajo mleko v zadrugo.

»Za sodelovanje pri prevzemu smo se odločili zato, da bi si ob dolgoročno nestabilnem italijanskem trgu na dolgi rok zagotovili odkup mleka v Ljubljanskih mlekarnah. Pridobitev večinskega lastništva še ne bo zadružna zmaga, zmaga bo dosežena tedaj, ko bomo mlekarni dolgoročno zagotovili uspešno poslovanje,« je dejal direktor zadruga **Mitja Vodnjov** in poudaril, da bo zadruga po sklepu upravnega odbora zagotovila denar za delnice mlekarn iz lastnih prihodkov, vendar se bom pri tem morala odpovedati nekaterim drugim naložbam. **Mojca Papler**, vodja KGZ Sava Lesce, je že pred časom povedala, da novih delnic ne bodo kupovali, so pa z Mlekodelom podpisali konzorcijski sporazum, da v času prevzema ne bodo prodali delnic, ki jih že imajo v lasti. Pri prevzemu sodeluje tudi medvoška kmetijska zadruga, njen direktor **Milan Sobočan** je povedal, da tokrat novih delnic ne bodo kupili, saj so jih s tem namenom kupili že pred dveh letoma.